

آشنایی با طب سوزنی گوش

طب سوزنی گوش (Auricular Therapy) یک روش کمک تشخیصی و مکمل در درمان بیماری ها در پزشکی با رویکرد میکروسیستم است که به پزشک معالج کمک می کند در ابتدا با معاینه سطح گوش خارجی و با توجه به تغییرات غیرعادی در مقاومت الکتریکی پوست ، لکه های پیگمانتاسیون یا ضایعات مویرگی زیر پوست ، اختلالات عملکردی ارگانها و استرس را در بدن شناسایی کند و سپس با تحریک نقاط و نواحی (Zone های) خاص مورد نیاز بر اساس تشخیص ، با بکارگیری جریان الکتریکی ، سوزن های ظریف استریل و یک بار مصرف ، برچسب های مخصوص ، لیزر کم توان و یا فتوتراپی ، به بهبود علائم در تکمیل سایر درمانهای طب کلاسیک کمک کند.

پیدایش این روش درمانی، در اصل ریشه در نگرش طب سنتی چین دارد اما به طور ویژه و تخصصی تر از یافته های بالینی یک پزشک فرانسوی در دهه پنجاه میلادی منشا گرفته است. دکتر پاول نوژیبه و همکارانش طی مطالعات خود، دریافتند که ارتباط واضحی بین نقاط خاصی از سطح گوش و پاتولوژی در قسمت های مختلف بدن وجود دارد که منجر به معرفی نقشه بازتاب شناختی گوش (مدل جنینی وارونه) و پذیرش اوریکولوتراپی توسط سازمان بهداشت جهانی و اعطای عنوان "پدراوریکولوتراپی" به دکتر نوژیبه طی یک همایش بین المللی در سال 1994 به پاس قدردانی از چند دهه تلاش وی برای معرفی طب سوزنی گوش شد.

A. Inverted Fetus Pattern on Auricle

B. Inverted Fetus in Uterus

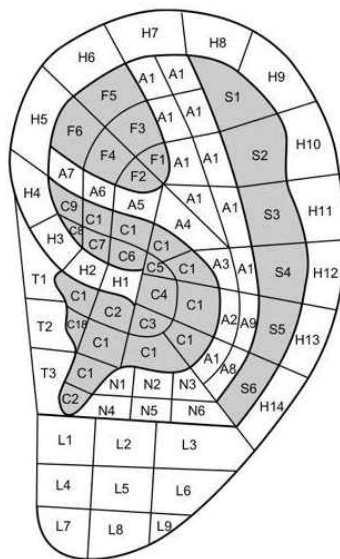
C. Inverted Somatotopic Body on Auricle

D. Inverted Somatotopic Body Orientation

سازمان بهداشت جهانی از سال 1985 تا سال 2012 طی چندین همایش بین المللی در چین، کره، فرانسه و آمریکا نهایتاً موفق شد به طرح نهایی و واحدی برای نامگذاری نقاط طب سوزنی گوش برگرفته از طب سوزنی سنتی چین و طب سوزنی گوش با متد اروپایی دست یابد.

به دنبال دعوت از دکتر نوژی به برای ارائه سخنرانی در دانشگاه UCLA در اوایل دهه هشتاد میلادی ، مطالعه ای به روش دوسوکور (Double Blind) به منظور بررسی صحت ارتباط بین نقاط گوش و یافته های بالینی نظیر دردهای عضلانی اسکلتی، در این دانشگاه توسط دکتر Kroening انجام شد که نشاندهنده ارتباط معنا دار بین افزایش غیرعادی هدایت الکتریکی در نقاطی از گوش خارجی با وجود پاتولوژی در منطقه مرتبط با آن نقطه در بدن بود . همچنین مشخص شد که به دنبال درمان پاتولوژی، مقاومت الکتریکی پوست در نقاط طب سوزنی گوش به حالت عادی بر می گردد .

از دیدگاه نوروآناتومی، ارتباط سطح گوش خارجی با مغز از طریق یک شبکه عصبی شامل شاخه اوریکولوتمپورال عصب تریژمینال ، شاخه اوریکولار (پاراسمپاتیک واگ) زوج دهم اعصاب کرانیال و شاخه های عصبی سرویکال برقرار می گردد. بخشی از ارتباط گوش با احشای داخلی را نیز می توان از طریق همین شاخه عصبی واگ زوج دهم توضیح داد. برای نخستین بار در سال 2000، ارتباط اختصاصی بین نقاط طب سوزنی گوش با فعالیت های مغزی توسط دکتر Alimi در فرانسه توسط fMRI به اثبات رسید .

دکتر Terry Oleson از پزشکان صاحب نظر در زمینه اوریکولوتراپی، در کتاب Auriculotherapy Manual تشبیه جالبی برای درک آسانتر ارتباط سطح گوش خارجی با مغز و کل بدن ارائه کرده است. به اعتقاد وی، وجود نقاط تاثیرگذار در سطح گوش خارجی، مشابه تاثیر کنترل از راه دور تلویزیون است که به دلیل استفاده از میکروچیپ های کوچک الکترونیکی ، علیرغم اندازه کوچک، تاثیرات قابل توجهی در عملکرد دستگاهی بزرگتر یعنی تلویزیون دارد.

مدلی مشابه برای توضیح این ارتباط بین گوش و بدن که با فناوری مورد استفاده روزمره همه ما شباهت دارد، تشبیه بدن به یک دستگاه رایانه با تمام پیچیدگیهای آن است و نقاط مختلف گوش هم کارکردی مشابه به یک صفحه کلید دارند که تحریک یک یا چند کلید، موجب تغییر در عملکرد رایانه می شود. در همین راستا، Romoli و همکاران در سال 2014 با بررسی 6 داوطلب، ارتباط اختصاصی بین مناطق مغزی مرتبط با نقاط خاصی از بدن با نقاط هم نام در گوش را توسط fMRI اثبات نمودند.

از سال 1976 تاکنون مقالات معتبر متعددی نشان دهنده تاثیر طب سوزنی بدن و اوریکولوتراپی در افزایش سطح سرمی اندورفینها و انکفالینها و بالارفتن میزان آنها در مایع مغزی نخاعی بوده است که طی سالهای بعد منجر به چند مطالعه از جمله Wen 1977، Smith 1988 و Dale 1993 و اثبات تاثیر اوریکولوتراپی در درمان اعتیاد شد. تحقیقات بالینی Oliveri و همکاران در سال 1986 و Krause و همکاران در سال 1987 نیز نشان داد تحریک نقاط طب سوزنی گوش به صورت معنی داری موجب بالابردن آستانه درد می شود.

به همین خاطر، از جمله کاربردهای پرطرفدار اوریکولوتراپی، استفاده از پروتوکل پنج نقطه ای NADA برای درمان اعتیاد به سیگار، الکل و مواد مخدر است که از سال 1985 توسط دکتر Smith در انجمن ملی سم زدایی به روش طب سوزنی (National Acupuncture Detoxification Association) مطرح شده است.

یکی از جدیدترین مطالعات بالینی در مورد کاربرد ترکیبی اوریکولوتراپی و طب سوزنی بدن که در سال 2015 توسط Liu و Yang در چین و با حجم نمونه 90 نفر صورت گرفته، تاثیر رضایت بخش این شیوه درمانی را نسبت به کاپتوپریل در درمان فشار خون اولیه، کاهش میزان آنژیوتانسین تیپ II و کراتی نین و کنترل تپش قلب و احساس گیجی نشان داده است.

در حال حاضر طب سوزنی گوش در بسیاری از کشورهای دنیا از آمریکا و اروپا گرفته تا چین، ژاپن، کره و ایران توسط گروه های مختلف پزشکی برای کاهش درد، کاهش استرس و اضطراب، درمان اختلالات عملکردی (Functional) ارگانها، کمک به درمان افسردگی و بسیاری کاربردهای مشابه، به طور روتین استفاده می شود و تا به امروز نیز چهار دوره آموزش آکادمیک طب سوزنی گوش تحت نظارت وزارت بهداشت و با همکاری انجمن علمی طب سوزنی و دانشگاه های علوم پزشکی کشور برای پزشکان کشور برگزار شده است.

و اما به عنوان جمع بندی ، نظر به شواهد موجود و تجربیات بالینی گسترده در کشورهای مختلف از جمله ایران ، می توانیم امیدوار باشیم که کاربرد اریکولوترایی در قالب طب ادغام شده (Integrative Medicine) ، ابزارمناسبی برای ترکیب با درمانهای روتین در تخصصهای مختلف پزشکی کلاسیک باشد و ادامه آموزش این رشته در دانشگاههای کشور به پزشکان بتواند به ارتقاء توامندی جامعه پزشکی در مدیریت بیماریها یاری نماید .

دکتر کیارش طب سوزنی

بازرس انجمن علمی طب سوزنی ایران